

сучасного правоохоронця, що визначатиме його професійну спроможність та сприятиме формуванню професіоналізму продовж життя.

2. Найбільш ефективним засобом, що впливатиме на формування психологічної компетентності сучасного фахівця, повинні виступати дисципліни психологічного циклу.

3. Подальшого дослідження потребують розроблення концептуальних підходів щодо обґрунтування структурно-компонентної моделі підготовки майбутнього правоохоронця та вироблення методичних рекомендацій щодо внесення необхідних змін у вивчення дисциплін психологічного циклу.

Синдром емоційного вигорання у працівників кримінально-виконавчої служби

Труфен М.Д., курсант психологічного факультету ІКВС

Науковий керівник: доктор педагогічних наук, доцент *Сова М.О.*

На сучасному етапі розвитку українського суспільства в умовах соціально-економічної нестабільності, конкуренції на ринку праці підвищуються вимоги до професійної компетентності особистості. Однак, не кожна людина може адаптуватися, ефективно здійснювати свою професійну діяльність і виконувати соціальну роль, а тому зростає ймовірність розвитку несприятливих психічних станів. Зі зростанням вимог до професіоналізму зростають і професійні навантаження на особу. Все це збільшує ризик емоційного вигорання у майбутнього фахівця.

Сучасні психологічні дослідження підтверджують, що до категорії працівників, які найбільше схильні до виникнення та розвитку емоційного вигорання відносять представників професій «людина-людина». До цієї категорії можна включити й персонал Державної пенітенціарної служби (ДПтС).

Професійна діяльність співробітників ДПтС має ряд специфічних особливостей. Її успішність визначається не тільки професійними знаннями, а й вмінням реалізувати ці знання у своїй діяльності. Особливо це стосується тих відділів ДКВС, працівники яких безпосередньо спілкуються з засудженими.

Мета доповіді полягає у теоретичному аналізі проблеми емоційного вигорання співробітників ДКВС.

Вітчизняні та зарубіжні дослідники встановили, що емоційне вигорання негативно позначається на всіх аспектах життєдіяльності людини. Також на розвиток емоційного вигорання впливає внутрішнє накопичення негативних емоцій без можливості розвантаження. Результатом такого накопичення є втрата мотивації до професійної діяльності, апатія, соматичні захворювання та навіть спроби суїцидальних вчинків.

Синдром емоційного вигорання має три основні складові: емоційне виснаження як почуття емоційної спустошеності й втоми; деперсоналізацію як цинічне ставлення до своєї праці; редукцію професійних досягнень як виникнення у працівників почуття некомпетентності у своїй професійній сфері, усвідомлення неуспіху [1, с. 6].

Як зазначалося раніше, до синдрому емоційного вигорання схильні люди, що працюють у пенітенціарній сфері. Ця сфера діяльності вимагає від працівника інтенсивного спілкування з різними людьми, швидкого прийняття рішень, відповідальності та стриманості у прояві своїх емоцій. Емоційне вигорання у пенітенціарних службовців розглядається як форма професійної деформації суб'єкта професійної діяльності, що роявляє себе у зниженні емоційної віддачі, прагненні скоротити професійні обов'язки [2].

Враховуючи особливості сприймання різними людьми професійних навантажень психологічне забезпечення службової діяльності співробітників виправних установ (ВУ) стає все більш актуальним. З метою попередження та профілактики синдрому емоційного вигорання серед працівників КВС психологам цієї структури необхідно регулярно проводити наступні види роботи [3]: - психодіагностичне обстеження (при визначенні придатності кандидатів за своїми індивідуально-психологічними особливостями до служби: при виявленні осіб з асоціальними установками; при вивченні працівників, які призначаються на посади з більшим обсягом робіт та вищим рівнем відповідальності; при оцінці психологічної готовності працівника до дій в екстремальних ситуаціях та до виконання певних оператив-но-службових завдань); - психопрофілактика (виявлення працівників з ознаками дезадаптації та надання допомоги керівникам усіх рівнів з питань зміцнення дисципліни та законності, створення ефективної системи забезпечення психологічної та психофізіологічної надійності персоналу, здійснення заходів щодо оптимізації соціально-психологічного клімату у колективах, на формування здорового способу життя); - просвітницька діяльність (формування у працівників знань з профілактики психічних розладів, пов'язаних з психоемоційним перевантаженням, з розв'язання конфліктних ситуацій на роботі та у родині, безпечної поведінки у специфічних ситуаціях оперативно-розшукової діяльності, масових безпорядків та надзвичайних ситуацій).

Таким чином, досліджено, що найчастіше емоційне вигорання зустрічається у професіях системи «людина - людина», зокрема у працівників КВС. Для таких працівників дуже важливим є застосування методів профілактики емоційного вигорання, яка буде спрямована на усунення та недопущення вищенаведених проявів емоційного вигорання. Також слід додати, що для ефективного вивчення та подолання емоційного вигорання працівників ДПтС необхідно підвищити рівень взаємодії не лише з колегами, але й з рідними, друзями та безпосереднім керівним складом.

Список використаних джерел:

1. Профілактика професійного вигорання працівників соціальної сфери: метод. рекомендації / за заг. ред. кандидата медичних наук М.Л. Авраменка; Всеукраїнський центр професійної реабілітації інвалідів - Л., 2008. - 53 с.
2. Ушатиков А. М. Основы пенитенциарной психологии: учебник / А. М. Ушатиков. - Рязань: Академия права и управления, 2001. - 536 с.
3. Иванова О. В. Психология: вступ до спеціальності: навч. посіб. / О. В. Иванова, Л. М. Москалюк, С. І. Корсун. - К. : «Центр учбової літератури», 2013. - 184 с.